

МИХАЙЛЮК

Мирослава Олександрівна
myroslava_mykhailiuk@ukr.net

УДК 658.5:[005.412:005.21]:615.1-027.22

ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНТЕГРАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ФОРМУВАННЯ РЕСУРСІВ РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ

APPLIED ASPECTS OF APPLICATION OF THE INNOVATION-INTEGRATION STRATEGY FOR THE FORMATION OF RESOURCES FOR THE DEVELOPMENT OF THE ASSOCIATION OF PHARMACEUTICAL ENTERPRISES

аспірант, ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана"

За сучасної політико-економічної ситуації, українські фармацевтичні компанії не готові проводити масштабні та тривалі дослідження на умовах самофінансування. У зв'язку з цим запропоновано інноваційно-інтеграційну стратегію формування ресурсів розвитку об'єднання фармацевтичних підприємств. Встановлено, що навіть об'єднаних фінансових ресурсів недостатньо, тому запропоновано залучити кредитні

кошти. Визначено, що фармацевтичні компанії можуть проводити дослідження такого масштабу за умови фінансування держави. Запропоновано розширити наявне виробництво шляхом залучення додаткових лабораторно-виробничих ресурсів.

При современной политико-экономической ситуации, украинские фармацевтические компании не готовы проводить масштабные и длительные исследования на условиях самофинансирования. В связи с этим предложено инновационно-интеграционную стратегию формирования ресурсов развития объединения фармацевтических предприятий. Установлено, что даже объединенных финансовых ресурсов недостаточно, поэтому предложено привлечь кредитные средства. Определено, что фармацевтические компании могут проводить исследования такого масштаба при условии финансирования государства. Предложено расширить имеющееся производство путем привлечения дополнительных лабораторно-производственных ресурсов.

Under the current political and economic situation, Ukrainian pharmaceutical companies are not ready to conduct large-scale and long-term studies on the conditions of self-financing. In this regard, an innovation-integration strategy for the formation of resources for the development of the association of pharmaceutical enterprises was proposed. It is established that even the pooled financial resources are not enough, so it is suggested to attract loan funds. It is determined that pharmaceutical companies can carry out research of this scale provided that the state finances. It is proposed to expand existing production by attracting additional laboratory and production resources.

Ключові слова: стратегія, об'єднання, ресурси розвитку, статутний фонд, кредит

Ключевые слова: стратегия, объединение, ресурсы развития, уставный фонд, кредит

Keywords: strategy, association, development resources, statutory fund, credit

ВСТУП

Фармацевтична сфера – діяльність конкретних господарюючих суб'єктів, пов'язана з виробництвом, зберіганням і розповсюдженням лікарських засобів і виробів медичного призначення, з метою належного забезпечення медико-профілактичних закладів і населення якісними та доступними лікарськими засобами задля збереження та підтримання його здоров'я [2, с. 41]. Обсяг виробництва фармацевтичних продуктів на ринку України має стабільну тенденцію до зростання [3]. За 2011-2016 рр. у вартісному вираженні обсяг виробництва фармацевтичних продуктів збільшився на 17201,9 млн. грн. [4]. Українські фармпідприємства в основному виготовляють лікарські засоби з імпортованих, а 5 % із власних напівфабрикатів [5].

Дослідженням проблеми розвитку фармацевтичного ринку присвячені праці вітчизняних науковців

О. Алексєєва, І. Пестуна, З. Мнушко, Н. Дихтярьова, Д. Карамішева, Д. Волоха, В. Загорій, В. Толочко та інші.

За даними дослідження Британського наукового інституту Office of Health Economics, вартість дослідження та виробництва нового препарату коштує близько 1,5 млрд. дол. Українські фармацевтичні компанії не готові проводити масштабні та тривалі дослідження на умовах самофінансування (табл. 1).

МЕТА РОБОТИ

Власних фінансових ресурсів фармацевтичних підприємств недостатньо для проведення тривалих і вартісних досліджень, тому пропонуємо об'єднати ресурси декількох компаній для створення нового препарату від респіраторного захворювання.

Можливим варіантом є спільне інвестування, що здійснюється юридичними особами та громадянами України, юридичними особами та громадянами іно-

земних держав [1].

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Теоретико-методологічною основою статті є наукові праці, закони України та статистичні дані. У процесі дослідження використано такі методи: аналізу та синтезу, порівняння, системний та узагальнення.

РЕЗУЛЬТАТИ

Для реалізації інноваційно-інтеграційної стратегії

формування ресурсів розвитку об'єднання фармацевтичних підприємств пропонуємо поєднати зусилля ПАТ «Фармак», ПАТ «Науково-виробничий центр «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод», ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця».

Відповідальність та обов'язки компаній розподілятимуться порівно згідно частки вкладу у статутному капіталі об'єднання (табл. 2).

Таблиця 1

Фінансові ресурси фармацевтичних підприємств за 2016 р., млн. грн.

[складено автором за матеріалами підприємств]

Стаття прибутку	ПАТ «Науково-виробничий центр «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод»	ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця»	ПАТ «Фармак»
Чистий прибуток	110,5	341,1	677,2
Нерозподілений прибуток	593,2	784,6	2521,5
Довгострокові кредити	50,5	8,3	372,9
Сума	754,2	1134,0	3571,6

Таблиця 2

Орієнтовний статутний фонд і потреба коштів для реалізації інноваційно-інтеграційної стратегії формування ресурсів розвитку об'єднання фармацевтичних підприємств за 16 р. [розраховано автором]

Підприємство	Фінансові ресурси за 2016 р, млн. грн.	Фінансові ресурси розвитку за 1 р, млн. грн.	Майбутні фінансові ресурси розвитку за 16 р, млн. грн.	Потреба у фінансових ресурсах, млн. грн.	Частка у статутному фонді об'єднання, %
ПАТ «Науково-виробничий центр «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод»	754,2	500	8000	14166,66	33,33
ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця»	1134,0	500	8000	14166,66	33,33
ПАТ «Фармак»	3571,6	500	8000	14166,66	33,33
Сума	5459,8	1500	24000	42500	100

Для реалізації інноваційно-інтеграційної стратегії формування ресурсів розвитку об'єднання фармацевтичних підприємств необхідно 1250 млн. євро, що за курсом 34 грн. за 1 долар становить 42500 млн. грн. Базуючись на даних фінансової звітності, за 1 рік ПАТ «Науково-виробничий центр «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод», ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця», ПАТ «Фармак» здатні генерувати по 500 млн. грн. фінансових ресурсів розвитку, що в перспективі за 16 років становить 24000 млн. грн. Потреба у фінансових ресурсах становить 42500 млн. грн., що на 18500 млн. грн. більше від теоретично можливої суми. Відповідно компаніям доведеться скористатись кредитними коштами. Припустимо, що ставка кредиту становитиме 20%. Розрахуємо класичним способом загальну суму погашення кредиту.

Загальна сума повернутих коштів через 16 років становитиме 48239 млн. грн.. У разі успішної реалізації інноваційно-інтеграційна стратегія формування ресурсів розвитку об'єднання фармацевтичних підприємств приносить дохід не раніше, ніж через 16 р.

Першого місяця сума погашення становитиме 405 млн. грн.. Відповідно кожному підприємству необхідно володіти по 135 млн. грн. для погашення кредиту

щомісяця. Табл. 3 показує, що навіть при об'єднанні компаній коштів для створення препарату проти респіраторного захворювання недостатньо, адже суб'єкти господарювання не здатні покрити кредитні ресурси.

Інноваційно-інтеграційна стратегія формування ресурсів розвитку об'єднання фармацевтичних підприємств може бути реалізована в перспективі за іншої політико-економічної ситуації в країні, тому проведемо розрахунки, припустивши, що фінансування достатньо для застосування даної стратегії на практиці.

За умови збільшення розміру фінансових ресурсів розвитку та вільних коштів для погашення кредиту, щороку досліджувані підприємства мають отримувати чистий прибуток у розмірі по 2120 млн. грн. (табл. 4).

З табл. 4 видно, що сума фінансових ресурсів ПАТ «Фармак» покриватиме виплату тіла кредиту та відсотків. У свою чергу ПАТ «Науково-виробничий центр «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод» і ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» необхідно збільшити розмір чистого прибутку.

За умови пільгового кредитування (зі ставкою 20 %) через 16 років підприємства повертатимуть 48239 млн. грн..

Таблиця 3

Залишок фінансових ресурсів фармацевтичних підприємств для погашення кредиту, млн. грн.

[розраховано автором]

Підприємство	Фінансові ресурси за 2016 р.	Фінансові ресурси розвитку за 1 р.	Фінансові ресурси за винятком ресурсів розвитку	Фінансові ресурси за винятком ресурсів розвитку за 1 місяць	Необхідні кошти для погашення кредиту
ПАТ «Науково-виробничий центр «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод»	754,2	500	254,2	21,18	135
ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця»	1134	500	634	52,83	135
ПАТ «Фармак»	3571,6	500	3071,6	255,97	135
Сума	5459,8	1500	3959,8	329,98	405

Таблиця 4

Необхідний залишок фінансових ресурсів фармацевтичних підприємств для погашення кредиту,

млн. грн. [розраховано автором]

Підприємство	Фінансові ресурси за 2016 р.	Фінансові ресурси розвитку за 1 р.	Фінансові ресурси за винятком ресурсів розвитку	Фінансові ресурси за винятком ресурсів розвитку за 1 місяць	Необхідні кошти для погашення кредиту
ПАТ «Науково-виробничий центр «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод»	2120	500	1620	135	135
ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця»	2120	500	1620	135	135
ПАТ «Фармак»	3571,6	500	3071,6	255,97	135
Сума	5459,8	1500	3959,8	329,98	405

За схемою збільшення розміру фінансових ресурсів розвитку та вільних коштів для погашення кредиту за 16 років компаніям необхідно витратити теоретично можливих власних 24000 млн. грн. та 48239 млн. грн. кредитних коштів, що сумарно становить 72239 млн. грн..

З огляду на вище зазначене, фармацевтичні компанії можуть проводити дослідження такого масштабу за умови фінансування держави. У нинішніх політико-економічних умовах складно реалізувати повний цикл дослідження, тому пропонуємо розширити наявне виробництво шляхом залучення додаткових лабораторно-виробничих ресурсів. На основі оцінювання фінансово-економічних показників фармацевтичних компаній, запропонуємо можливі варіанти:

1) стратегію зростання шляхом будівництва лабораторно-виробничого центру окремо кожним підприємством;

2) адаптацію попередньо запропонованої інноваційно-інтеграційної стратегії формування ресурсів розвитку об'єднання ПАТ «Фармак», ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця», ПАТ «Науково-виробничий центр «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод» для будівництва спільного лабораторно-виробничого центру.

ВИСНОВКИ

Отже, українські фармацевтичні компанії не готові проводити масштабні та тривалі дослідження на умовах самофінансування. У зв'язку з цим запропоновано об'єднати ресурси декількох компаній для

створення нового препарату від респіраторного захворювання шляхом реалізації інноваційно-інтеграційної стратегії формування ресурсів розвитку об'єднання ПАТ "Фармак", ПАТ "Науково-виробничий центр «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод»", ПрАТ "Фармацевтична фірма «Дарниця»". Встановлено, що у нинішніх політико-економічних умовах складно реалізувати повний цикл дослідження, тому запропоновано розширити наявне виробництво шляхом залучення додаткових лабораторно-виробничих ресурсів.

Список використаних джерел

1. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15/page5>
2. Алексєєв О.Г. Аналіз та співвідношення термінів «фармацевтична галузь» та «фармацевтична сфера» як об'єктів адміністративно-правової охорони / О.Г. Алексєєв // Адвокат. – 2010. – № 8. – С. 39-42.
3. Держстат України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Бриф-аналіз фармрынка: ітоги январа 2016 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://www.apteka.ua/article/361714>
5. Імпортна сировина для фармацевтів дешевше вітчизняного. Юа1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua1.com.ua/rus/publications/nahimichili-importnoe-syre-dlja-farmatsevtov-deshchevle-otechestvennogo-6438.html>